

สิทธิหน้าที่ของประชาชนที่ต้องรู้
จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบ

มาตรา ๕๐ (๑๐) ประชาชนชาวไทยมีหน้าที่ต้อง
ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติ
มิชอบทุกรูปแบบ

มาตรา ๕๙ รัฐมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูล
หรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของ
หน่วยงานของรัฐ (ที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความ
มั่นคงหรือเป็นความลับของทางราชการ) และ
ต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ
ได้โดยสะดวก

มาตรา ๗๘ รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและ
ชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ
การปกครองระบอบประชาธิปไตยฯ มีส่วน
ร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ การ
ตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ การต่อต้านการ
ทุจริตและประพฤติมิชอบ และการอื่นใดที่อาจ
มีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน

มาตรา ๑๖๔ ในการบริหารราชการแผ่นดิน
คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการตามบทบัญญัติ
แห่งรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และนโยบายที่แถลง
ไว้ต่อรัฐสภา และต้องปฏิบัติหน้าที่และใช้
อำนาจด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ
เปิดเผยเพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศและ
ประชาชนส่วนรวมรวมถึงต้องยึดถือและปฏิบัติ
ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

มาตรา ๖๓ รัฐมีหน้าที่ต้องส่งเสริมสนับสนุนและให้
ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริต
ประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและเอกชน และจัดให้มี
มาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและ
ขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเข้มงวด
รวมทั้งจัดให้มีกลไกในการส่งเสริม สนับสนุนให้
ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์
ให้ความรู้ต่อต้านหรือชี้เบาะแสการทุจริตโดยได้รับ
ความคุ้มครองจากรัฐ

มาตรา ๔๑ บุคคลและชุมชนมีสิทธิที่จะได้รับทราบและ
เข้าถึง ข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของ
หน่วยงานของรัฐ มีสิทธิที่จะเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อ
หน่วยงานของรัฐ โดยมีสิทธิที่จะได้รับทราบผลการ
พิจารณาโดยเร็ว และมีสิทธิที่จะฟ้องหน่วยงานของรัฐ ให้
รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำของ
ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงาน ของรัฐ

มาตรา ๗๖ รัฐพึงพัฒนาระบบบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการ
ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นและรายงานของรัฐอย่างอื่นให้
เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยหน่วยงานของรัฐ
ต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหาร
กิจการแผ่นดินการบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณมี
ประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมทั้งพัฒนา
เจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติ เป็นผู้
ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติและ
ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ